

QUICKSCAN SOORTENBESCHERMING

LAGENHEUVELSTRAAT 12 TE VOLKEL

Colofon

Quicksan soortenbescherming

Projectnummer: EX.18.1495

Versie: 2

Datum: 21 oktober 2020

Opdrachtnemer

Agrifirm NWE B.V.
Waalkade 33
5347 KR Oss

Postbus 300
5340 AH Oss

Locatie

Lagenheuvelstraat 12 te Volkel

Opdrachtgever

G. Ebbers
Lagenheuvelstraat 12
5408 RJ Volkel

Contactpersoon

Anton van Zeeland
T: 088 – 488 2929
F: 088 – 488 2102
E: exlanadvies@agrifirm.com

Uitvoerders

Ing. A. van Zeeland
Ing. K. Mulder / L.F.A. van Sleeuwen LL.B.

Collegiale check

AvZ

ALLE RECHTEN VOORBEHOUDEN. NIETS UIT DEZE UITGAVE MAG WORDEN VERVEELVOUDIGD DOOR MIDDEL VAN DRUK, FOTOKOPIE, MICROFILM, GELUIDSBAND, ELEKTRONISCH OF OP WELKE ANDERE WIJZE DAN OOK, EN EVENMIN IN EEN GEAUTOMATISEERD GEGEVENSBESTAND WORDEN OPGESLAGEN, ZONDER VOORAFGAANDE SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN AGRIFIRM EXLAN.

Inhoudsopgave

Quickscan soortenbescherming

INLEIDING	4
HOOFDSTUK 1	6
TOETSINGSKADER	6
HOOFDSTUK 2	9
ONDERZOEKSRESULTATEN	9
HOOFDSTUK 3	24
CONCLUSIE	24
LITERATUUR	25
WAARNEMINGEN	26

Inleiding

Planbeschrijving

Aanleiding

Het plangebied is gelegen aan de Lagenheuvelstraat 12 te Volkel. De plannen omvatten de sloop van vier gebouwen (stallen), waarna de bestaande boerderij gesplitst zal gaan worden in twee woningen. In dit kader wordt door het bevoegde gezag een toets aan de soortenbescherming noodzakelijk geacht. Bij de uitvoering van de voorgenomen ingrepen moet rekening worden gehouden met het huidige voorkomen van de, op grond van de Wet natuurbescherming, beschermde soorten. Als de voorgenomen ingreep leidt tot het overtreden van verbodsbepalingen betreffende beschermde soorten, moet vrijstelling of ontheffing worden verkregen.

De voorliggende quickscan bevat een inventarisatie van de huidige aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren in en om het plangebied. Tevens worden de te verwachten effecten van de ingreep in het plangebied beoordeeld.

Plangebied

Het plangebied ligt in de plaats Volkel in de gemeente Uden. Het plangebied bevindt zich binnen de verkeerskundige en buiten de stedenbouwkundige bebouwde kom van Volkel.

• Afbeelding 1: luchtfoto plangebied met te slopen gebouwen (bron: streetsmart.cyclomedia.com/streetsmart)

• Afbeelding 2: achterzijde planlocatie

Onderzoeksmethode

Om een goede indicatie van de natuurwaarden binnen het plangebied te krijgen, wordt het onderzoek in verschillende stappen uitgevoerd. Op basis van bronnenonderzoek is nagegaan of er wettelijk beschermde planten- of diersoorten in het gebied voor kunnen komen waaraan extra aandacht geschonken dient te worden tijdens het terreinbezoek.

Na het bronnenonderzoek is een verkennend terreinbezoek gebracht aan het plangebied. Hierbij is, op basis van de gegevens van het literatuuronderzoek, beoordeeld voor welke soorten het gebied daadwerkelijk een geschikte habitat biedt en daarmee welke soorten er daadwerkelijk voor kunnen komen. Vervolgens zijn de mogelijke effecten op de verwachte beschermde soorten beschreven.

Op basis van de doorlopen procedures zijn conclusies getrokken met betrekking tot de eventuele negatieve effecten en/of obstakels inzake de Wet natuurbescherming.

Op woensdag 10 april 2019 is de locatie tussen 8:30 en 9:30 uur ter plaatse geïnventariseerd, om te onderzoeken of het plangebied een zodanig belangrijke status heeft dat een aanvullend veldonderzoek noodzakelijk is. Op het moment van inventarisatie was het 5 graden en zonnig.

Op basis van terreinkenmerken is beoordeeld of het terrein geschikt is voor de, in de regio voorkomende, beschermde soorten.

Doelstelling

Om een indicatie te krijgen van de effecten die de sloop- en bouwwerkzaamheden hebben op de natuurwaarden binnen het plangebied, dienen de volgende vragen te worden beantwoord:

1. Welke wettelijk beschermde soorten komen in het plangebied voor? Welke status hebben deze soorten?
2. Welke invloed heeft de geplande ingreep in het betreffende gebied op de beschermde soorten en komt daarmee de staat van instandhouding in gevaar?
3. Hoe dient omgegaan te worden met eventuele negatieve effecten van het plan op wettelijk beschermde planten- en diersoorten, en welke vervolgstappen zijn nodig?

1

Toetsingskader

Wet natuurbescherming

De bescherming van natuur is in Nederland vastgelegd in nationale wetgeving. De nationale wetgeving is een Nederlandse implementatie van de belangrijkste Europese wetgevingselementen. Per 1 januari 2017 zijn de Flora- en Faunawet, de Boswet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen door de Wet natuurbescherming. De uitvoering van deze nieuwe wet is grotendeels in handen van de provincies gekomen.

1.1 Gebiedsbescherming

De Wet natuurbescherming noemt bekende maar ook enkele nieuwe soorten natuurgebieden die bescherming behoeven: de Natura 2000-gebieden, het Natuurnetwerk Nederland (NNN), bijzondere provinciale natuurgebieden en landschappen, bijzondere nationale natuurgebieden en de nationale parken. Bij ontwikkelingen met name in het buitengebied moet rekening worden gehouden met het al dan niet van toepassing zijn van de beschermingsregimes van deze natuurgebieden. Ieder gebied kent een eigen beschermingsregime dat afzonderlijk gewogen dient te worden in relatie tot plannen, projecten en andere handelingen met mogelijk nadelige effecten voor de beschermde natuurwaarden.

Natura 2000-gebieden

De bekendste natuurgebieden zijn de Natura 2000-gebieden, zij kennen tevens het meest strikte beschermingsregime. De basis voor Natura 2000 zijn de Europese Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. In Nederland zijn 164 gebieden als Natura 2000-gebied aangewezen. Voor ieder gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen bepaald die betrekking kunnen hebben op de bescherming van specifieke flora en fauna alsook leefgebieden van soorten. Alle projecten en handelingen binnen of buiten de gebiedsgrenzen mogen geen verstorend of verslechterend effect hebben op de instandhoudingsdoelstellingen. Voor de voorgenomen ontwikkeling is hier, voor zover van toepassing, separaat aan getoetst. In deze rapportage wordt hier verder niet op ingegaan.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. De provincies zijn belast met de taak een dergelijk netwerk tot stand te laten te komen en in stand te laten. De uitvoering hiervan is hoofdzakelijk gestuurd vanuit de ruimtelijke ordening (provinciale verordeningen). Binnen het Natuurnetwerk Nederland geldt een “nee, tenzij”- benadering.

Overige gebieden

Naast de bovengenoemde gebieden kunnen gebieden aangewezen worden als ‘bijzondere provinciale natuurgebieden’, ‘bijzondere provinciale landschappen’ of ‘nationaal park’. De bescherming van deze gebieden vindt net als bij het NNN plaats via het ruimtelijk spoor. Daarnaast kan een gebied aangewezen worden als ‘bijzonder nationaal gebied’, een soort voorloper van de aanwijzing als Natura 2000-gebied. De bescherming van deze gebieden stemt dan ook overeen met de bescherming van Natura 2000-gebieden.

1.2 Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming deelt soorten in drie beschermingsregimes in. Daarnaast zijn er vrijgestelde soorten en jaarrond beschermde vogelnesten.

- 1) Beschermingsregime soorten vogelrichtlijn
- 2) Beschermingsregime soorten habitatrichtlijn
- 3) Beschermingsregime andere soorten
- 4) Vrijgestelde soorten
- 5) Jaarrond beschermde vogelnesten

Vogelrichtlijn

Onder de soorten van de Vogelrichtlijn vallen alle van nature in Nederland in het wild levende vogels. Het is verboden om:

- Opzettelijk vogels te doden of te vangen;
- Opzettelijk vogelnesten, -rustplaatsen en – eieren te vernielen of te beschadigen of vogelnesten weg te nemen;
- Eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
- Opzettelijk vogels te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn

Onder de soorten van de Habitatrichtlijn vallen soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage I van het Verdrag van Bonn. In de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.

Wat betreft deze soorten is het verboden om:

- Opzettelijk dieren te doden of te vangen;
- Opzettelijk dieren te verstoren;
- Opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen;
- Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
- Opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken, te verzamelen, af te snijden, te onttrenten of te vernielen.

Ook is het verboden deze soorten te verkopen, te vervoeren voor verkoop, te verhandelen, te ruilen of te kopen, tenzij het gaat om gefokte of gekweekte dieren of planten.

Andere soorten

Onder het beschermingsregime andere soorten vallen soorten waarvan er geen Europese verplichting tot bescherming is. Dit zijn soorten die vanuit nationaal belang extra bescherming behoeven. Het beschermingsniveau van deze soorten kan per provincie verschillen.

Het is verboden om:

- 1) Opzettelijk dieren te doden of te vangen;
- 2) Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
- 3) Opzettelijk (vaat)planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken te verzamelen, af te snijden, te onttrenten of te vernielen.

Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten.

Vrijgestelde soorten

De verboden zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden. Ook vallen de zwarte rat, bruine rat, huismuis, de mol en exoten niet onder beschermingsregime van de Wet natuurbescherming en mogen opzettelijk gedood en gevangen worden. Daarnaast geldt, zoals hierboven reeds aangegeven, dat provincies de bevoegdheid hebben vrijstelling te verlenen voor bepaalde soorten.

Jaarrond beschermde vogelnesten

De opgestelde lijst met jaarrond beschermde nesten voor vogels is een beleidsdocument dat voortvloeit uit de voormalige Flora- en faunawet en meegenomen is onder de Wet natuurbescherming. De nesten zijn ingedeeld in categorieën (1 t/m 5) waarvan de categorie 1 t/m 4 jaarrond beschermd zijn. Nesten in categorie 5 zijn enkel beschermd bij afwezigheid van voldoende alternatieven.

- 1) Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats
- 2) Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
- 3) Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
- 4) Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
- 5) Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

1.3 Houtopstanden

De regels van de Boswet zijn grotendeels onveranderd opgenomen in de Wet natuurbescherming. Een houtopstand is een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte van 10 are of meer beslaat ofwel een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat.

Buiten de bescherming vallen:

- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom (voor deze wet);
- houtopstanden op erven of in tuinen
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen bedoeld als kerstbomen en niet ouder dan twintig jaar
- kweekgoed;
 - uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen,
 - beplantingen langs waterwegen, en
 - eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- Het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa indien zij:
 - ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - bestaan uit minstens tienduizend per hectare per beplantingseenheid
 - bestaande uit een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter;
 - zijn aangelegd na 1 januari 2013.

2

Onderzoeksresultaten

2.1 Bronnenonderzoek

Gegevens van websites als www.waarneming.nl zijn geraadpleegd voor achtergrondinformatie. Een groot aantal amateurs en professionals publiceert op deze bekende websites zijn natuurwaarnemingen, die worden gecontroleerd door een validatiecommissie. Zodoende zijn de waarnemingen uit deze bronnen redelijk betrouwbaar, maar moeilijk te verifiëren. De waarnemingen geven eventueel wel een indicatie van soorten waar tijdens het veldonderzoek extra aandacht aan besteed dient te worden.

Natuurnetwerk Nederland

Het natuurbeheerplan is een beleidskader om het Europese, rijks- en provinciale natuur- en landschapsbeleid te realiseren. Het gaat hier om bestaande natuurgebieden, gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt, landbouwgebieden worden ingericht en beheerd volgens agrarisch natuurbeheer en de Natura 2000-gebieden.

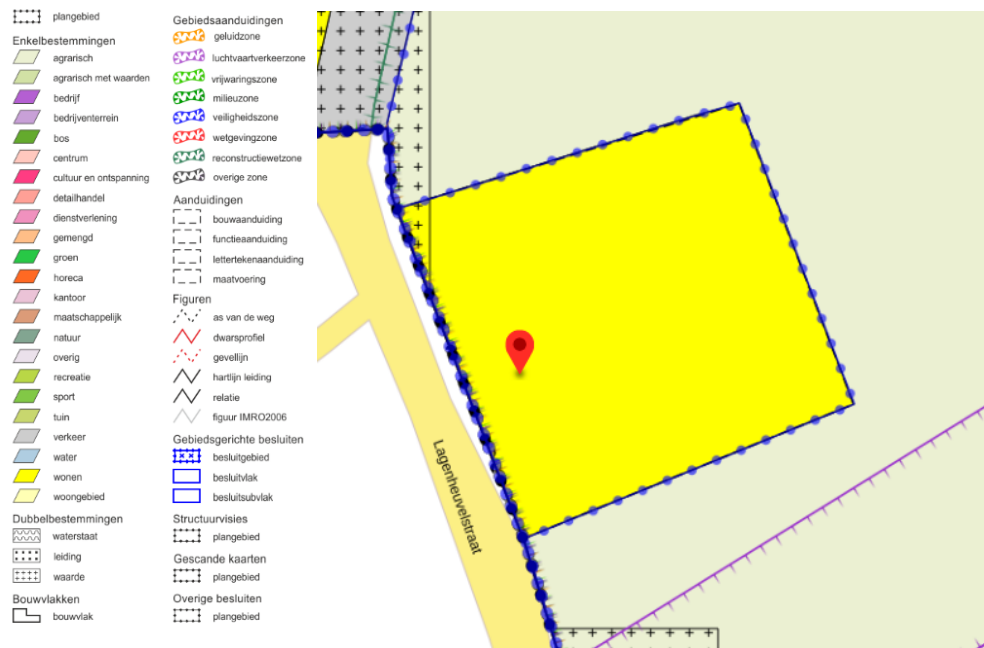
Het plangebied ligt buiten het Natuurnetwerk Nederland en buiten andere natuurgebieden zoals Natura 2000. Het meest dichtbijgelegen Natura 2000-gebied is het Natura 2000-gebied "Oeffelter Meent".

Het Natuurnetwerk Brabant is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland. Het is een netwerk van deels bestaande en deels nieuwe natuurgebieden die door ecologische verbindingszones met elkaar verbonden zijn. Hierdoor kunnen dieren zich makkelijker verplaatsen tussen verschillende natuurgebieden. Zo wordt de biodiversiteit (het totaal aan planten en dieren) bevorderd. Ongeveer 90% van het Natuurnetwerk Brabant wordt gevormd door bestaande natuurgebieden zoals bijvoorbeeld de Biesbosch en de Maashorst. Maar het netwerk is nog niet compleet. Er ontbreken nog veel gebieden en verbindingen die belangrijk zijn voor dieren en planten. Vanwege de klimaatverandering veranderen hun leefomstandigheden en wordt dat nog urgenter. Zij moeten zich kunnen verplaatsen om genoeg voedsel te kunnen blijven vinden en zich voort te planten. Maar het Natuurnetwerk is er niet alleen voor planten en dieren, maar ook voor mensen. Mensen genieten, recreëren en ontspannen in de natuur en voelen zich gelukkiger. Natuur schept kansen voor ondernemers die natuur en hun bedrijf willen combineren en helpt tegen de gevolgen van klimaatverandering.

De provincie Noord-Brabant heeft een Natuurbeheerplan opgesteld. Het Natuurbeheerplan is een beleidskader om het Europese, rijks- en provinciale natuur- en landschapsbeleid te realiseren. Het gaat daarbij om bestaande natuurgebieden, gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt, landbouwgebieden worden ingericht en beheerd volgens agrarisch natuurbeheer en de Natura 2000-gebieden. Het Natuurbeheerplan beschrijft per (deel)gebied welke natuur- en landschapsdoelen nagestreefd worden. Het plan bevat de begrenzing van de natuur- en agrarische natuurgebieden, met name toegespitst op de internationale biodiversiteitsdoelen en de internationale natuurgerichte agromilieuo, water en klimaat doelen. Het plan is het beleidskader voor het provinciale natuurbeleid en ook voor de implementatie van artikel 28 van het Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP3). Het plan is verankerd in de SVN en SKN en daarmee kaderstellend voor de SNL-subsidies.

• Afbeelding 3: ligging Natuurnetwerk Nederland en Natura 2000
(bron: atlasleefomgeving.nl/kaarten)

• Afbeelding 4: ligging plangebied (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Het plangebied heeft op grond van het bestemmingsplan 'Buitengebied 2014' de bestemming 'Wonen' en de functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen – vab'.

2.2 **Veldonderzoek**

Op verschillende punten in het plangebied zijn waarnemingen verricht. Tijdens het veldbezoek is het gebied beoordeeld op de aanwezigheid van beschermde soorten en de habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Er is extra aandacht besteed aan de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen en vogel(nesten).

De ecologische factoren in de omgeving zijn met behulp van een digitale fotocamera vastgelegd. Om de flora en fauna te kunnen determineren, is gebruik gemaakt van eigen kennis en literatuur.

- Afbeelding 5: buitenzijde te slopen gebouwen

- Afbeelding 6: buitenzijde te slopen gebouwen

- Afbeelding 7: buitenzijde te slopen gebouwen

• Afbeelding 8: binnenzijde en opslag diversen te slopen gebouw

• Afbeelding 9: binnenzijde en opslag diversen te slopen gebouw

- Afbeelding 10: binnenzijde te slopen gebouw

- Afbeelding 11: detail dakconstructie te slopen gebouw

- Afbeelding 12: detail dakconstructie te slopen gebouw

Flora algemeen

Bij de planlocatie zijn geen bijzondere beplantingen aangetroffen. Er is tevens gelet op de aanwezigheid van (beschermde) muurvegetatie. Er is erfbeplanting aanwezig.

- Afbeelding 13: voorzijde plangebied met siertuin

- Afbeelding 14: achterzijde plangebied met te slopen gebouw

- Afbeelding 15: voorzijde plangebied

- Afbeelding 16: erfbeplanting met oprit (zicht vanaf planlocatie op de weg)

Renovatie dak boerderij

Een deel van het dak van de bestaande boerderij, waar de zich te realiseren tweede woning moet komen, is gerenoveerd. Op het bestaande houten frame zijn panelen geplaatst.

- Afbeelding 17: dak woonhuis (recent gerenoveerd)

Grondgebonden zoogdieren

Specifiek wordt bekeken of binnen de betreffende inrichting verwacht kan worden of er streng beschermde zoogdieren; steenmarter, bunzing, hermelijn, wezel, eekhoorn, bever en das kunnen worden aangetroffen.

Steenmarter

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor de steenmarter. Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes en dergelijke, als verblijfplaats. Een steenmarter heeft binnen zijn territorium verscheidene verblijfplaatsen. Daarnaast laten steenmarters enorm veel sporen achter. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen, zoals uitwerpselen of prooiresten aangetroffen die duiden op het gebruik van de onderzoekslocatie als vaste rust- of verblijfplaats door deze soort.

Kleine marterachtigen

De onderzoekslocatie biedt geen geschikte verblijflocaaties voor de hermelijn, wezel en bunzing. De soorten maken gebruik van oude holen van onder andere mollen en muizen, maar ook houtwallen, steenhopen en ruimtes onder boomwortels. Desbetreffende soorten hebben binnen hun territorium verscheidene verblijfplaatsen. Tijdens het veldbezoek zijn er geen marters of sporen van marters aangetroffen op de onderzoekslocatie. Echter, dit betekent niet dat het gebied niet potentieel in gebruik is door de hermelijn, wezel en/of bunzing als migratieroute. Gezien de onderzoekslocatie kleiner is dan één hectare kan gesteld worden dat deze geen essentieel onderdeel uitmaakt van het leefgebied van een van genoemde soorten (Bouwens 2017). Indien bij sloop/herinrichting van het gebied groenstructuren rond het perceel behouden blijven, is er geen sprake van een negatief effect op genoemde soorten.

Eekhoorn

De onderzoekslocatie is vanwege de afwezigheid van voldoende bomen niet geschikt als habitat voor de eekhoorn. Er staan te weinig bomen rondom de projectlocatie. Tevens worden er met de werkzaamheden geen bomen verwijderd. Een negatief effect als gevolg van de werkzaamheden is uitgesloten.

Bever

Voor de bever is op de onderzoekslocatie geen geschikt habitat aanwezig. Vaste rust- en verblijfplaatsen van de bever kunnen worden uitgesloten.

Das

Tijdens het veldbezoek zijn op de onderzoekslocatie en de directe omgeving geen loop- of eetsporen, latrines en/of wissels aangetroffen die duiden op de aanwezigheid en/of het gebruik van de onderzoekslocatie door de das. Dassen zullen eerder hun leefgebied hebben in de nabij gelegen natuurgebieden en de aansluitende weilanden. Verstoring ten aanzien van de das als gevolg van de voorgenomen ingreep is niet aan de orde.

Het voorkomen van overige grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld.

Vleermuizen

Het plangebied is zeer nauwkeurig beoordeeld op de mogelijke waarde voor vleermuizen. Hierbij is gelet op de geschiktheid van de aanwezige (te slopen) bebouwing als verblijfplaats voor deze dieren: aanwezigheid van spouwgaten en andere openingen in muren en daken, vetstrepen, uitwerpselen en prooiresten bij gevelopeningen.

Verblijfsruimte voor vleermuizen hebben specifieke voorwaarden zoals een stabiele temperatuur en het tochtvrij zijn. Bij vleermuizen worden vier verblijfplaatsen onderscheiden; winterverblijven, zomerverblijven, paarverblijven en kraamverblijven. Aan de winterverblijven worden de hoogste eisen gesteld, daarna de kraamverblijven, dan de zomerverblijven en tenslotte de paarverblijven, waarbij de vleermuizen een zeer korte tijd op een bepaalde locatie kunnen verblijven.

Er zijn in en om de te slopen stallen zijn geen sporen (vetstrepen, uitwerpselen, prooiresten) aangetroffen. De gebouwen staan leeg en de wanden en het dak zijn niet geïsoleerd. De te slopen gebouwen blijven niet stabiel qua temperatuur en zijn gedurende de dag aan enorme temperatuurschommelingen onderhevig. Hierdoor is het onwaarschijnlijk dat vleermuizen gebruik maken van deze gebouwen als verblijfplaats. Daarnaast is het dak van het woonhuis voorzien van nieuwe pannen en isolatie, waarbij alle naden zijn gedicht met purschuim.

Foerageerhabitat

De onderzoekslocatie zal, gelet op de aanwezige habitat, gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen. In de directe omgeving is meer geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig in de vorm van bomenrijen en bosranden.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen zoals houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfsplaatsen en foerageergebieden. Doordat dergelijke lijnvormige elementen ontbreken op de onderzoekslocatie, worden er geen potentiële vliegroutes verstoord.

Vogels

Tijdens het bezoek is met name gelet op de aanwezigheid van nesten en rustplaatsen voor vogels.

Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. Binnen het agrarische (buiten)gebied kunnen dit zijn: boomvalk, buizerd, havik, sperwer, wespendif, huismus, steenuil en de kerkuil.

Boomvalk

De boomvalk is een soort die geen eigen nest maakt, maar broedt in gebruikte kraaien- en/of eksternesten in verschillende typen bos(randen) of in solitaire bomen, populierensingels, of op erven. De soort komt vooral voor in open en halfopen landschappen zoals boerenland en dorpen, alsook in buitenwijken van steden. De bomen op- en nabij de projectlocatie zijn gecontroleerd op dergelijke nesten, deze zijn niet aangetroffen. Evenmin worden er met de beoogde werkzaamheden bomen verwijderd. Negatieve effecten op de boomvalk als gevolg van de werkzaamheden zijn derhalve niet aan de orde.

Buizerd en havik

De buizerd en havik broeden op grote nesten van ongeveer een meter in doorsnede en 60 centimeter diep. Dergelijke nesten zijn tijdens het veldbezoek niet waargenomen. Een broedgeval van de buizerd en havik is daarom uit te sluiten. Eveneens worden er met de beoogde werkzaamheden geen bomen gekapt, zodat het wegnemen van een jaarrond beschermd nest kan worden uitgesloten.

Wespendief en sperwer

De wespendif is doorgaans gebonden aan grotere bosgebieden van zowel loof- als naaldbomen. Bij voorkeur is er afwisseling binnen het bosgebied aanwezig in de vorm van open plekken. De sperwer broedt bij voorkeur meer verborgen in naaldbomen. Beide situaties zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig. Gezien de ligging van de onderzoekslocatie binnen agrarisch gebied en de afwezigheid van voldoende dekking is een nestplaats van de sperwer of wespendif niet te verwachten. Eveneens zijn er tijdens het veldbezoek geen nesten aangetroffen. Een broedgeval van zowel de wespendif als de sperwer zijn uitgesloten.

Steenuil en kerkuil

De kerkuil en steenuil hebben een voorkeur voor cultuurlandschappen met allerlei landschapselementen die voor afwisseling zorgen. Beide soorten broeden in gebouwen en

gebruiken ook graag speciale nestkasten. Daarnaast worden door de steenuil ook wel boomholten gebruikt, mits er zich grote holten in bevinden. De gebouwen zijn volledig gecontroleerd op de aanwezigheid van steen- en kerkuilen. Hierbij is vooral gelet op de aanwezigheid van sporen; braakballen, veren en uitwerpselen. Er zijn geen (sporen van) steen- en kerkuilen waargenomen. Daarnaast zijn er vrijwel geen geschikte plaatsen in de te slopen stallen omdat deze alle enkelwandig zijn. Er is geen sprake van een afname van belangrijk foerageergebied. Er blijft voldoende foerageergebied aanwezig in de omgeving. In de buurt is een steenuilenkast geplaatst. Het is onduidelijk of deze bewoond is. Wanneer deze steenuilenkast bewoond is, zou het plangebied onderdeel kunnen zijn van het foerageergebied van deze steenuil. Door de sloop van de stallen en de omzetting van dit gebied naar tuin met diverse beplanting, kan echter gesteld worden dat er in de beoogde situatie meer groen komt en het foerageergebied groter wordt.

Huismus

Ook voor de huismus, die veel te vinden is in agrarisch gebied en vooral gebonden aan gebouwen is, is het nest jaarrond beschermd. Er zijn geen nesten van huismussen gevonden in de te slopen bebouwing. Dit ligt ook voor de hand, omdat huismussen niet onder golfplaten broeden. De te slopen gebouwen blijven hierdoor niet stabiel qua temperatuur en zijn gedurende de dag aan enorme temperatuurschommelingen onderhevig. Huismussen geven hierdoor de voorkeur aan een dak met dakpannen. Doordat de te slopen gebouwen uit vrijwel alleen golfplaten of damwand bestaan en veel lager zijn dan het woonhuis met schuur, kan worden uitgesloten dat er in de te slopen gebouwen huismussen broeden. De te slopen gebouwen zijn tevens niet geschikt als verblijfsplaats, omdat de gebouwen leeg staan en er geen voedsel aanwezig is.

Overige broedvogels

De beplanting op de onderzoekslocatie kan nestgelegenheid bieden aan broedvogelsoorten zoals de merel en winterkoning. De nesten van deze soorten zijn alleen beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. Er zijn geen nesten van overige broedvogels aangetroffen in de te slopen bebouwing.

Er zijn vogels gezien en gehoord, namelijk:

• Tabel 1: overzicht waargenomen vogels

Soort
Putters
Zwarte roodstaart
Pimpelmees
Vink
Spreeuw
Groenling
Holenduif
Merel
Houtduif

• Tabel 2: overzicht waargenomen vogelnesten

Soort
Ekster (categorie indeling nestbescherming: 5)

Uitleg bij tabel:

- Categorie 1: Jaarrond gebruikte nesten (steenuil)
- Categorie 2: Zeer honkvaste koloniebroeders of afhankelijk bebouwing
- Categorie 3: Zeer honkvaste broeders of afhankelijk bebouwing (geen kolonie)
- Categorie 4: Vogels die ieder jaar terugkeren naar specifiek nest
- Categorie 5: Honkvaste broeders, maar voldoende flexibel

Tijdens het veld onderzoek is aan de voorzijde van het perceel, buiten de perceelsgrens een eksternest aangetroffen (afbeelding 18).

In de omgeving van de planlocatie is een steenuilenkast aanwezig. Deze kast is gelegen in de houtwal op het perceel (omkaderd in afbeelding 19).

• Afbeelding 18: locatie eksternest

• Afbeelding 19: locatie steenuilenkast

Reptielen, amfibieën en vissen

Er zijn tijdens het terreinbezoek geen reptielen, amfibieën en/of vissen waargenomen.

Overige

Van de overige soortgroepen, zoals dagvlinders, insecten en libellen, kan worden aangenomen dat deze soorten gedurende het jaar in het plangebied aanwezig kunnen zijn of dit gebied in de migratieroute hebben liggen.

Afhankelijk van het seizoen zijn mogelijk algemene soorten te vinden op/of binnen de planlocatie. Specifieke beschermende soorten zijn voornamelijk afhankelijk van specifieke terreinkenmerken met specifieke biotopen. Binnen het plangebied is een dergelijk biotoop niet aanwezig.

2.3 Effecten van de ingreep

De effecten op beschermde soorten zijn onderzocht op basis van het voornemen binnen het plangebied.

Flora

Er is geen bijzondere flora aangetroffen binnen het plangebied, negatieve effecten zijn uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Verstoring van algemene zoogdieren vindt mogelijk plaats. De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als de egel, konijn en diverse muissoorten. De verblijfsplaatsen van deze soorten worden door de voorgenomen ingreep echter niet aangetast. Verblijfplaatsen van beschermde zoogdiersoorten zijn ter plaatse niet aangetroffen.

Vleermuizen

Er zijn geen sporen van vleermuizen aangetroffen waaruit blijkt dat de gebouwen als verblijfplaats worden gebruikt. Nader onderzoek in het kader van de soortenbescherming is niet noodzakelijk.

Vogels

Door de voorgenomen ingreep worden geen vogels en jaarrond beschermde nesten aangetast.

Het aangetroffen eksternest is gelegen op voldoende afstand van de te slopen gebouwen. De verbouw- en sloopwerkzaamheden hebben derhalve geen invloed op broed- en verblijfplaatsen voor vogels.

De aanwezigheid van de steenuilenkast maakt dat de te slopen stallen mogelijk binnen het foerageer gebied vallen van de steenuil. Echter zijn er geen aanwijzingen gevonden van de aanwezigheid van prooidieren. Het slopen van de gebouwen heeft geen negatieve invloed op de vluchtroute van de steenuil.

Reptielen, amfibieën en vissen

Er zijn geen reptielen, amfibieën en/of vissen waargenomen. De instandhoudingsdoelstellingen komen niet in het gedrang.

Overige

Omdat er geen geschikt biotoop is waargenomen voor overige beschermde soorten, zijn negatieve effecten uitgesloten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

3

Conclusie en aanbevelingen

Het natuuronderzoek is gebaseerd op inventarisatiegegevens van derden, literatuuronderzoek en een verkennend veldbezoek aan het plangebied. Het beeld dat uit het onderzoek naar voren is gekomen vormt voldoende basis om gefundeerd uitspraken te doen over de gevolgen van de voorgenomen werkzaamheden voor beschermde soorten en gebieden.

3.1 Conclusie

Voor de bepaling van de effecten en voor de beantwoording van de vraag of men in strijd komt met de Wet natuurbescherming, wordt de relatie gelegd tussen het initiatief met deze wet door waar mogelijk antwoord te geven op de volgende vragen:

1. *Welke wettelijk beschermde soorten komen in het plangebied voor? Welke status hebben deze soorten?*
2. *Welke invloed heeft de geplande ingreep in het betreffende gebied op de beschermde soorten en de staat van instandhouding?*
3. *Hoe dient omgegaan te worden met eventuele negatieve effecten van het plan op wettelijk beschermde planten- en diersoorten, en welke vervolgstappen zijn nodig?*

Het voornemen zoals opgenomen in de inleiding opgenomen en de daarbij behorende werkzaamheden, zal naar verwachting geen negatief effect hebben op de staat van instandhouding van beschermde soorten. Binnen het plangebied zijn geen (verblijfplaatsen van) strikt beschermde soorten aangetroffen die door de werkzaamheden worden beïnvloed.

Uit de effectenbeschrijving blijkt dat er geen onevenredige directe of indirecte gevolgen zijn van de voorgenomen activiteiten op de voortplanting en instandhouding van beschermde dieren/of plantsoorten. Lokaal zullen mogelijk algemene soorten uit het plangebied trekken op zoek naar een vervangende biotoop.

Voor aanvang van de werkzaamheden, dient derhalve geen aanvullende onderzoek plaats te vinden. Een ontheffing met betrekking tot aantasting van beschermde soorten is niet nodig. De werkzaamheden kunnen leiden tot een beschadiging of vernietiging van mogelijke verblijfplaatsen en/of verstoring van eventueel aanwezige algemene soorten. Een algehele vrijstelling op basis van de Verordening natuurbescherming voor ruimtelijke ontwikkelingen is hierop van toepassing. De algemene zorgplicht blijft onverminderd van toepassing.

Literatuur

- Broekhuizen, S., Hoekstra, B., Laar, van, V., Smeenk, C. & Thissen, J.B.M., 1992
Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting uitgeverij van de KNNV, Utrecht.
- Europese Gemeenschappen,
Richtlijn no 92/409 inzake het behoud van de vogelstand. Brussel, 1979.
- Europese Gemeenschappen,
Richtlijn no 92/43 inzake instandhouding van de natuurlijke habitat en de wilde flora en fauna. Brussel, 1992.
- Provinciale Verordening (Wet) natuurbescherming
Vastgesteld d.d. 25 mei 1998 Staatsblad d.d. 14 juli 1998, nr. 402.
- Hollander, H., & Geest, van der, P., 1994.
Rode-Lijst van bedreigde zoogdieren in Nederland.
Red data book of threatened mammals in the Netherlands. Vereniging voor Zoogkunde en Zoogdierbescherming, Utrecht.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Ministerie van Volkshuisvesting.
Ruimtelijke Ordening en milieu, 2004. Nota Ruimte.
- De Nederlandse libellen, Nederlandse Fauna, deel 4
Nationaal historisch museum, KNNV uitgeverij (2002)
- Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming (VZZ)
- Vleermuizen en planologie, Zoogdierverseniging (2010)
- Beleidsregels ten behoeve van passieve soortenbescherming Wnb Limburg
- Wet natuurbescherming.
Vastgesteld d.d. 1 januari 2017.
- www.waarneming.nl
- www.synbiosys.alterra.nl
- www.ravon.nl
- www.sovon.nl
- www.google.nl
- www.floron.nl
- www.effectenindicator-soorten.nl
- www.ecologica.eu

1 Bijlage

Waarnemingen

Volkel - buitengebied Oost Noord-Brabant

Details	Waarnemingen	Foto's	Geluiden	Soorten gezien
naam	Volkel - buitengebied Oost			
oppervlakte	2,76 km²			
gemeente	Uden (gemeente)			
provincie	Noord-Brabant			

Data	Aantal	Gebruiker	Waarnemingen
waarnemingen	1.111	Rick Meulendijks	140
gebruikers	92	Jan Verhoeven	76
foto's	67	C.van Lieshout	43
geluiden	0	Noud van den Berg	43
soorten	212	marc poulussen	41

2018-03-17		2019-04-16		selecteer een soort ▾		alle soortgroepen ▾		alle zeldzaamheden ▾	
zoek		waarnemingen van iedereen ▾		Filter		Wis filters		☐ Toon geavanceerd	
datum	soort			aantal	locatie	waarnemer			
2019-04-14 11:35	 Ooievaar - <i>Ciconia ciconia</i>			1 adult	Dierenpark Zie-Zoo	Noud van den Berg			
2019-04-14 18:00	 Kleine Mantelmeeuw - <i>Larus fuscus</i>			3 adult, overvliegend	Dierenpark Zie-Zoo	Noud van den Berg			
2019-04-14 10:17	 Glyfosaat bespoten weiland - <i>glyphosate sprayed</i>			1	buitengebied Oost	M. Alders			
2019-04-12 07:10	 Das - <i>Meles meles</i>			1 adult, dood, gezien	buitengebied Oost	Dennis Stronks		 	
2019-04-07 08:25	 Gaai - <i>Garrulus glandarius</i>			1 overvliegend	Dierenpark Zie-Zoo	Rick Meulendijks			
2019-04-07 09:30	 Glyfosaat bespoten weiland - <i>glyphosate sprayed</i>			1	buitengebied Oost	sylvia tilburgs			
2019-03-30 15:56	 Holenduif - <i>Columba oenas</i>			2 adult	Dierenpark Zie-Zoo	Noud van den Berg			
2019-03-30 09:12	 Aziatisch lieveheersbeestje - <i>Harmonia axyridis</i>			3 imago, binnenshuis	Dierenpark Zie-Zoo	Noud van den Berg		 	
2019-03-28 09:50	 Huismus - <i>Passer domesticus</i>			6	buitengebied Oost	Martien van Dooren			
2019-03-23 10:07	 Ooievaar - <i>Ciconia ciconia</i>			1 adult, nestbouw	buitengebied Oost	Noud van den Berg			
2019-03-23 12:30	 Buizerd - <i>Buteo buteo</i>			2 overvliegend	buitengebied Oost	Rick Meulendijks			
2019-03-23 15:34	 Scholekster - <i>Haematopus ostralegus</i>			2	buitengebied Oost	Rick Meulendijks			
2019-03-23 10:44	 Scholekster - <i>Haematopus ostralegus</i>			4 overvliegend	buitengebied Oost	Noud van den Berg		 	
2019-03-23 16:39	 Kleine Mantelmeeuw - <i>Larus fuscus</i>			1 overvliegend	buitengebied Oost	Rick Meulendijks			
2019-03-23 16:29	 Staartmees - <i>Aegithalos caudatus</i>			2 adult	buitengebied Oost	Noud van den Berg			
2019-03-23 18:33	 Windevedermot - <i>Emmelinea monodactyla</i>			1 imago	buitengebied Oost	Rick Meulendijks		 	
2019-03-23 18:33	 Windevedermot - <i>Emmelinea monodactyla</i>			1 imago	buitengebied Oost	Noud van den Berg		 	
2019-03-20 13:21	 Slechtvalk - <i>Falco peregrinus</i>			2	buitengebied Oost	C.van Lieshout			
2019-03-16 12:01	 Ooievaar - <i>Ciconia ciconia</i>			1 adult	buitengebied Oost	Noud van den Berg			
2019-03-11 15:14	 Witte Kwikstaart - <i>Motacilla alba</i>			1	buitengebied Oost	Jan Verhoeven			
2019-03-10 09:46	 Ooievaar - <i>Ciconia ciconia</i>			1	buitengebied Oost	Rick Meulendijks			
2019-03-10 08:18	 Vink - <i>Fringilla coelebs</i>			1 baltsend / zingend	buitengebied Oost	Rick Meulendijks			
2019-03-09 11:59	 Ooievaar - <i>Ciconia ciconia</i>			1 adult	buitengebied Oost	Noud van den Berg		 	
2019-03-09 14:05	 Zwarte Kraai - <i>Corvus corone</i>			2 overvliegend	buitengebied Oost	Noud van den Berg			
2019-03-09 14:05	 Raaf - <i>Corvus corax</i>			1 overvliegend	buitengebied Oost	Noud van den Berg		 	
2019-03-09 08:51	 Eiken-wespenboktor - <i>Xylotrechus antilope</i> 			1 imago, binnenshuis	buitengebied Oost	Noud van den Berg		 	
2019-03-03 13:50	 Gewone Pad - <i>Bufo bufo</i>			8	buitengebied Oost	Rick Meulendijks		 	
2019-03-03 13:50	 Gewone Pad - <i>Bufo bufo</i>			8	buitengebied Oost	Noud van den Berg		 	
2019-03-02 13:00	 Ooievaar - <i>Ciconia ciconia</i>			1	buitengebied Oost	Rick Meulendijks		 	
2019-02-24 12:54	 Buizerd - <i>Buteo buteo</i>			3 overvliegend	buitengebied Oost	Rick Meulendijks			
2019-02-24 10:04	 Goudoogje - <i>Chrysoperla carnea</i> s.l. 			1	buitengebied Oost	Rick Meulendijks		 	
2019-02-23 16:15	 Buizerd - <i>Buteo buteo</i>			9 overvliegend	buitengebied Oost	Noud van den Berg		 	
2019-02-23 09:23	 Grauwe schildwants - <i>Rhaphigaster nebulosa</i>			1 imago, binnenshuis	buitengebied Oost	Noud van den Berg		 	
2019-02-18 14:07	 Casarca - <i>Tadorna ferruginea</i>			1	buitengebied Oost	Martien van Dooren			
2019-02-18 11:53	 Casarca - <i>Tadorna ferruginea</i>			1 gezien	buitengebied Oost	Gerard van Aalst		 	
2019-02-18 13:09	 Patrijs - <i>Perdix perdix</i>			2 opvliegend	buitengebied Oost	Corné Slemmer			
2019-02-18 12:53	 Kievit - <i>Vanellus vanellus</i>			1 foeragerend	buitengebied Oost	Corné Slemmer			
2019-02-18 12:52	 Torenvalk - <i>Falco tinnunculus</i>			1 jagend	buitengebied Oost	Corné Slemmer			
2019-02-18 12:52	 Rietgors - <i>Emberiza schoeniclus</i>			1 baltsend / zingend	buitengebied Oost	Corné Slemmer			
2019-02-17 14:29	 Casarca - <i>Tadorna ferruginea</i>			1	buitengebied Oost	Jan Verhoeven			
2019-02-17 14:30	 Scholekster - <i>Haematopus ostralegus</i>			1	buitengebied Oost	Jan Verhoeven			

2019-02-17 15:52	▲ Houtduif - <i>Columba palumbus</i>	2 adult, baltsend paar (ook paring)	buitengebied Oost	Noud van den Berg	🔒	⋮
2019-02-16 08:50	▲ Blauwe Reiger - <i>Ardea cinerea</i>	1 adult, gezien en gehoord	buitengebied Oost	Noud van den Berg	🔒	⋮
2019-02-16 08:25	▲ Staartmees - <i>Aegithalos caudatus</i>	2	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	🔒	⋮
2019-02-10 10:29	▲ Kleine voorjaarsspanner - <i>Agriopsis leucophaearia</i>	1 imago	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	✅ 📷	⋮
2019-02-02 08:22	▲ Blauwe Reiger - <i>Ardea cinerea</i>	1	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	🔒	⋮
2019-02-02 16:57	▲ Buizerd - <i>Buteo buteo</i>	2 overvliegend	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2019-02-02 17:23	▲ Ekster - <i>Pica pica</i>	6	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2019-02-02 16:31	▲ Heggenmus - <i>Prunella modularis</i>	1	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2019-02-01	■ Gewone Grootoorvleermuis - <i>Plecotus auritus</i>	4 adult, winterslaap, binnenshuis	buitengebied Oost	Carlo Wijnen	✅ 🔒 📷	
2019-02-01	▲ Dagpauwoog - <i>Aglais io</i>	1 imago, overwinterend, binnenshuis	buitengebied Oost	Carlo Wijnen	✅ 🔒 📷	
2019-02-01	▲ Roesje - <i>Scoliopteryx libatrix</i>	2 imago, overwinterend, binnenshuis	buitengebied Oost	Carlo Wijnen	✅ 🔒 📷	
2019-01-27 12:28	▲ Staartmees - <i>Aegithalos caudatus</i>	3 adult	buitengebied Oost	Noud van den Berg	🔒	⋮
2019-01-27 12:34	▲ Winterkoning - <i>Troglodytes troglodytes</i>	1 adult	buitengebied Oost	Noud van den Berg	■	⋮
2019-01-27 09:23	■ Grote Steatoda - <i>Steatoda grossa</i>	1 ♀ binnenshuis	buitengebied Oost	Noud van den Berg	✅ 📷	⋮
2019-01-21 14:04	■ Toendrarietgans - <i>Anser serrirostris</i>	55	buitengebied Oost	Carel v/d Sanden	■	⋮
2019-01-19 11:32	▲ Huismus - <i>Passer domesticus</i>	22 adult	buitengebied Oost	Noud van den Berg	■	⋮
2019-01-18 13:02	▲ Nijlgans - <i>Alopochen aegyptiaca</i>	4	buitengebied Oost	Jan Verhoeven	■	⋮
2019-01-16 13:50	▲ Grote Canadese Gans - <i>Branta canadensis</i>	37	buitengebied Oost	Carel v/d Sanden	■	⋮
2019-01-16 13:50	▲ Grauwe Gans - <i>Anser anser</i>	50	buitengebied Oost	Carel v/d Sanden	■	⋮
2019-01-16 13:51	▲ Kuifeend - <i>Aythya fuligula</i>	5	buitengebied Oost	Carel v/d Sanden	■	⋮
2019-01-16 10:52	▲ Kuifeend - <i>Aythya fuligula</i>	5	buitengebied Oost	Arend Vermaat	■	⋮
2019-01-16 10:52	▲ Dodaars - <i>Tachybaptus ruficollis</i>	1	buitengebied Oost	Arend Vermaat	■	⋮
2019-01-12 13:49	▲ Struikspin - <i>Anyphaena accentuata</i>	1	buitengebied Oost	Noud van den Berg	✅ 📷	⋮
2019-01-06 08:17	▲ Blauwe Reiger - <i>Ardea cinerea</i>	1 overvliegend	buitengebied Oost	Noud van den Berg	■	⋮
2019-01-06 10:48	▲ Houtduif - <i>Columba palumbus</i>	4 adult	buitengebied Oost	Noud van den Berg	🔒	⋮
2019-01-06 10:28	▲ Ekster - <i>Pica pica</i>	1 adult	buitengebied Oost	Noud van den Berg	■	⋮
2019-01-06 10:39	▲ Pimpelmees - <i>Cyanistes caeruleus</i>	1 adult	buitengebied Oost	Noud van den Berg	🔒	⋮
2019-01-06 10:38	▲ Vink - <i>Fringilla coelebs</i>	2 adult	buitengebied Oost	Noud van den Berg	🔒	⋮
2019-01-04 12:34	▲ Bruine Rat - <i>Rattus norvegicus</i>	2 adult, gezien	buitengebied Oost	Gerard van Aalst	🔒 🗨️	
2019-01-01 10:10	■ Grote Zilverreiger - <i>Ardea alba</i>	1	buitengebied Oost	C.van Lieshout	■	⋮
2019-01-01 11:01	▲ Sperwer - <i>Accipiter nisus</i>	1 jagend	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■ 🗨️	⋮
2019-01-01 10:09	▲ Stormmeeuw - <i>Larus canus</i>	18	buitengebied Oost	C.van Lieshout	■	⋮
2019-01-01 10:09	▲ Zilvermeeuw - <i>Larus argentatus</i>	1	buitengebied Oost	C.van Lieshout	■	⋮
2019-01-01 10:08	▲ Houtduif - <i>Columba palumbus</i>	1	buitengebied Oost	C.van Lieshout	🔒	⋮
2019-01-01 10:09	▲ Torenvalk - <i>Falco tinnunculus</i>	1	buitengebied Oost	C.van Lieshout	■	⋮
2019-01-01 10:08	▲ Zwarte Kraai - <i>Corvus corone</i>	1	buitengebied Oost	C.van Lieshout	■	⋮
2018-12-30 11:38	▲ Grauwe Gans - <i>Anser anser</i>	49 overvliegend zuid	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-12-26 16:32	▲ Sperwer - <i>Accipiter nisus</i>	1	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-12-26 11:34	▲ Koolmees - <i>Parus major</i>	2	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-12-26 11:34	▲ Staartmees - <i>Aegithalos caudatus</i>	3	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	🔒	⋮
2018-12-26 12:27	▲ Goudhaan - <i>Regulus regulus</i>	1	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-12-24 11:46	▲ Turkse Tortel - <i>Streptopelia decaocto</i>	11	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	🔒	⋮
2018-12-23 11:47	▲ Heggenmus - <i>Prunella modularis</i>	1 adult	buitengebied Oost	Noud van den Berg	■	⋮
2018-12-22 16:39	▲ Buizerd - <i>Buteo buteo</i>	1 overvliegend	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-12-15 08:56	▲ Grote Bonte Specht - <i>Dendrocopos major</i>	1 gezien en gehoord	buitengebied Oost	Noud van den Berg	■	⋮
2018-12-09 12:15	■ Strekpoot - <i>Dicranopalpus ramosus</i>	1	buitengebied Oost	Noud van den Berg	✅ 📷	⋮
2018-12-02 09:58	▲ Kleine wintervlinder - <i>Operophtera brumata</i>	1 imago	buitengebied Oost	Noud van den Berg	✅ 📷	⋮

2018-11-30 14:59	▲ Turkse Tortel - <i>Streptopelia decaocto</i>	7	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	🔍	⋮
2018-11-24 11:59	▲ Buizerd - <i>Buteo buteo</i>	1 overvliegend	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-11-24 11:11	▲ Ekster - <i>Pica pica</i>	2 overvliegend	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-11-18 10:22	▲ Witte Kwikstaart - <i>Motacilla alba</i>	2 overvliegend noordoost	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-11-17 14:21	🟡 Kraanvogel - <i>Grus grus</i>	10 overvliegend zuidwest, gezien	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	✅ 🗨 📷	⋮
2018-11-17 14:19	🟡 Kraanvogel - <i>Grus grus</i>	10 overvliegend zuidwest, gezien	buitengebied Oost	Noud van den Berg	✅ 📷	⋮
2018-11-17 11:12	▲ Torenvalk - <i>Falco tinnunculus</i>	1 adult, foeragerend	buitengebied Oost	Noud van den Berg	■	⋮
2018-11-17 13:43	▲ Graspieper - <i>Anthus pratensis</i>	1 overvliegend	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-11-15 10:02	▲ Ekster - <i>Pica pica</i>	1 adult	buitengebied Oost	Noud van den Berg	■	⋮
2018-11-15 10:30	▲ Kauw - <i>Coloeus monedula</i>	69 overvliegend	buitengebied Oost	Noud van den Berg	■	⋮
2018-11-15 10:00	▲ Pimpelmees - <i>Cyanistes caeruleus</i>	1 adult	buitengebied Oost	Noud van den Berg	🔍	⋮
2018-11-15 10:36	▲ Roodborst - <i>Erithacus rubecula</i>	1 adult	buitengebied Oost	Noud van den Berg	■	⋮
2018-11-10 08:35	▲ Buizerd - <i>Buteo buteo</i>	1	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	🔍	⋮
2018-11-10 08:35	▲ Kokmeeuw - <i>Chroicocephalus ridibundus</i>	80	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	🔍	⋮
2018-11-10 15:40	▲ Dagpauwoog - <i>Aglais io</i>	2 imago, overwinterend, gezien	buitengebied Oost	Carlo Wijnen	🔍 🗨	⋮
2018-11-10 15:40	▲ Roesje - <i>Scoliopteryx libatrix</i>	1 imago, overwinterend, gezien	buitengebied Oost	Carlo Wijnen	■ 🗨	⋮
2018-11-03 17:06	▲ Grauwe Gans - <i>Anser anser</i>	47 overvliegend noordwest	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-10-30 12:51	▲ Paardenbloem - <i>Taraxacum officinale s.l. (incl. all sec.)</i>	1	buitengebied Oost	Ted Overmeer	■	⋮
2018-10-28 10:02	▲ Grauwe Gans - <i>Anser anser</i>	21 overvliegend zuid	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-10-28 09:43	▲ Buizerd - <i>Buteo buteo</i>	3 overvliegend	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-10-28 11:53	🟡 Kraanvogel - <i>Grus grus</i>	4 overvliegend, gezien	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■ 🗨	⋮
2018-10-28 09:54	▲ Houtduif - <i>Columba palumbus</i>	60 overvliegend	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	🔍	⋮
2018-10-28 09:07	▲ Houtduif - <i>Columba palumbus</i>	80 overvliegend	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	🔍	⋮
2018-10-28 09:07	■ Groene Specht - <i>Picus viridis</i>	1	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-10-27 10:28	▲ Spreeuw - <i>Sturnus vulgaris</i>	3 adult	buitengebied Oost	Noud van den Berg	■	⋮
2018-10-27 09:28	■ Zwarte Roodstaart - <i>Phoenicurus ochruros</i>	1 adult	buitengebied Oost	Noud van den Berg	■	⋮
2018-10-21 13:58	▲ Bruine Rat - <i>Rattus norvegicus</i>	1 adult	buitengebied Oost	Noud van den Berg	🔍	⋮
2018-10-20 08:44	▲ Veldleeuwerik - <i>Alauda arvensis</i>	7 overvliegend zuidwest	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-10-20 12:28	▲ Gepluimde spanner - <i>Colotois pennaria</i>	1 imago	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-10-13 13:39	▲ Buizerd - <i>Buteo buteo</i>	2 overvliegend	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-10-13 11:25	▲ Vink - <i>Fringilla coelebs</i>	1 ♂ adult, gezien	buitengebied Oost	Noud van den Berg	🔍	⋮
2018-10-06 17:38	▲ Buizerd - <i>Buteo buteo</i>	2 adult	buitengebied Oost	Julian Loomans	🔍	⋮
2018-10-06 12:47	▲ Buizerd - <i>Buteo buteo</i>	2 overvliegend zuidwest	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-10-06 11:32	▲ Houtduif - <i>Columba palumbus</i>	4 overvliegend zuidwest	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-10-06 12:00	▲ Turkse Tortel - <i>Streptopelia decaocto</i>	1 adult, gezien	buitengebied Oost	Chris T.	✅ 📷	⋮
2018-10-06 11:37	▲ Turkse Tortel - <i>Streptopelia decaocto</i>	3	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	🔍	⋮
2018-10-06 11:04	▲ Roodborst - <i>Erithacus rubecula</i>	3	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-10-06 08:57	▲ Huismus - <i>Passer domesticus</i>	27	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-10-06 10:37	▲ Vink - <i>Fringilla coelebs</i>	24 overvliegend zuidwest	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	🔍	⋮
2018-09-29 08:14	▲ Ekster - <i>Pica pica</i>	1 adult, gezien	buitengebied Oost	Noud van den Berg	■	⋮
2018-09-29 11:39	▲ Roodborst - <i>Erithacus rubecula</i>	1 adult, gezien en gehoord	buitengebied Oost	Noud van den Berg	■	⋮
2018-09-23 12:38	▲ Grote Bonte Specht - <i>Dendrocopos major</i>	1	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-09-23 12:39	■ Buxusmot - <i>Cydalima perspectalis</i>	1	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-09-23 12:34	■ Buxusmot - <i>Cydalima perspectalis</i>	1 ♀ imago, gezien	buitengebied Oost	Noud van den Berg	✅ 📷	⋮
2018-09-16 15:54	■ Groene Specht - <i>Picus viridis</i>	1	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-09-15 12:50	▲ Bont zandoogje - <i>Pararge aegeria</i>	1	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	🔍	⋮
2018-09-09 17:17	▲ Huismus - <i>Passer domesticus</i>	6	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮

2018-09-01 20:43	▲ Grauwe Gans - <i>Anser anser</i>	29 overvliegend noordoost	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-09-01 13:36	▲ Kievit - <i>Vanellus vanellus</i>	2 foeragerend	buitengebied Oost	Jaap Langenbach	■	
2018-09-01 13:34	▲ Kokmeeuw - <i>Chroicocephalus ridibundus</i>	90	buitengebied Oost	Jaap Langenbach	☑	
2018-08-12 11:00	▲ Bloedrode heidelibel - <i>Sympetrum sanguineum</i>	1	buitengebied Oost	Chris T.	📷	⋮
2018-08-05 11:39	■ Ooievaar - <i>Ciconia ciconia</i>	1	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	☑	⋮
2018-07-09 15:15	▲ Scholekster - <i>Haematopus ostralegus</i>	4 overvliegend zuid	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-07-09 14:25	▲ Gewone oeverlibel - <i>Orthetrum cancellatum</i>	2	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	☑	⋮
2018-07-08 09:41	▲ Groot koolwitje - <i>Pieris brassicae</i>	1	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	☑	⋮
2018-07-07 10:39	▲ Buizerd - <i>Buteo buteo</i>	1 overvliegend	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-07-07 16:29	▲ Platbuik - <i>Libellula depressa</i>	1 ♂	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	☑	⋮
2018-07-07 16:30	▲ Gewone oeverlibel - <i>Orthetrum cancellatum</i>	1	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	☑	⋮
2018-07-01 10:57	▲ Torenvalk - <i>Falco tinnunculus</i>	1	buitengebied Oost	R. Reinders	■	⋮
2018-07-01 10:57	▲ Torenvalk - <i>Falco tinnunculus</i>	1	buitengebied Oost	E. Roumen	■	⋮
2018-06-30 17:06	▲ Buizerd - <i>Buteo buteo</i>	1 overvliegend	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-06-03 12:21	▲ Grote keizerlibel - <i>Anax imperator</i>	3	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	☑	⋮
2018-06-03 12:20	▲ Platbuik - <i>Libellula depressa</i>	2 imago	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	☑	⋮
2018-05-19 18:38	▲ Kleine Mantelmeeuw - <i>Larus fuscus</i>	5 pleisterend	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	☑	⋮
2018-05-19 17:48	▲ Gierzwaluw - <i>Apus apus</i>	1 overvliegend	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-05-01 19:22	▲ Knobbelzwaan - <i>Cygnus olor</i>	1	buitengebied Oost	Carel v/d Sanden	■	⋮
2018-05-01 19:21	▲ Aalscholver - <i>Phalacrocorax carbo</i>	3 overvliegend	buitengebied Oost	Carel v/d Sanden	■	⋮
2018-05-01 19:21	■ Wiltgat - <i>Tringa ochropus</i>	2	buitengebied Oost	Carel v/d Sanden	■	⋮
2018-05-01 19:22	▲ Gierzwaluw - <i>Apus apus</i>	1 overvliegend	buitengebied Oost	Carel v/d Sanden	■	⋮
2018-05-01 19:22	■ Oeverzwaluw - <i>Riparia riparia</i>	1 overvliegend	buitengebied Oost	Carel v/d Sanden	■	⋮
2018-04-18 15:16	▲ Grote Bonte Specht - <i>Dendrocopos major</i>	1	buitengebied Oost	C.van Lieshout	■	⋮
2018-04-18 15:31	▲ Vink - <i>Fringilla coelebs</i>	1	buitengebied Oost	C.van Lieshout	☑	⋮
2018-04-15 08:53	▲ Slobeend - <i>Spatula clypeata</i>	2	buitengebied Oost	John Hermans	■	⋮
2018-04-15 17:39	▲ Staartmees - <i>Aegithalos caudatus</i>	2	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	☑	⋮
2018-04-15 17:39	▲ Tjiftjaf - <i>Phylloscopus collybita</i>	1	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	☑	⋮
2018-04-15 12:14	▲ Boomblauwtje - <i>Celastrina argiolus</i>	1	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-04-14 13:58	🟡 Grauwe schildwants - <i>Rhaphigaster nebulosa</i>	1 imago	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	✅ 📷	⋮
2018-04-08 18:38	▲ Kleine Mantelmeeuw - <i>Larus fuscus</i>	5 pleisterend	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	☑	⋮
2018-04-08 11:56	▲ Boerenzwaluw - <i>Hirundo rustica</i>	1 foeragerend	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-04-08 13:15	▲ Citroenvlinder - <i>Gonepteryx rhamni</i>	1 imago	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	☑	⋮
2018-04-08 11:18	▲ Atalanta - <i>Vanessa atalanta</i>	1 imago	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	☑	⋮
2018-04-08 16:15	■ Gewone rookwants - <i>Rhyparochromus vulgaris</i>	2 imago	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-04-08 16:19	▲ Brugspin - <i>Larinioides sericatus</i>	1 imago	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	✅ 📷	⋮
2018-04-07 10:15	▲ Kleine Mantelmeeuw - <i>Larus fuscus</i>	3	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	☑	⋮
2018-04-07 13:03	▲ Citroenvlinder - <i>Gonepteryx rhamni</i>	1	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	☑	⋮
2018-03-25 10:24	▲ Wilde Eend - <i>Anas platyrhynchos</i>	1 overvliegend noord	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-03-25 12:18	▲ Buizerd - <i>Buteo buteo</i>	2 pleisterend	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	☑	⋮
2018-03-25 12:18	▲ Citroenvlinder - <i>Gonepteryx rhamni</i>	3 imago	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	☑	⋮
2018-03-25 13:54	■ Gewone rookwants - <i>Rhyparochromus vulgaris</i>	1 imago	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	✅ 📷	⋮
2018-03-25 13:54	▲ Huiszebraspin - <i>Salticus scenicus</i>	1	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	✅ 📷	⋮
2018-03-21 11:48	▲ Brandgans - <i>Branta leucopsis</i>	16	buitengebied Oost	Martien van Dooren	☑	⋮
2018-03-21 11:50	▲ Scholekster - <i>Haematopus ostralegus</i>	15	buitengebied Oost	Martien van Dooren	■	⋮
2018-03-21 11:51	▲ Kievit - <i>Vanellus vanellus</i>	10	buitengebied Oost	Martien van Dooren	■	⋮
2018-03-21 12:10	▲ Staartmees - <i>Aegithalos caudatus</i>	2 foeragerend	buitengebied Oost	Marcel Koen	☑	⋮

2018-03-21 12:12	■ Vuurgoudhaan - <i>Regulus ignicapilla</i>	1 foeragerend	buitengebied Oost	Marcel Koen	■	⋮
2018-03-21 12:12	▲ Roodborst - <i>Erithacus rubecula</i>	1 baltsend / zingend	buitengebied Oost	Marcel Koen	■	⋮
2018-03-21 12:17	▲ Huismus - <i>Passer domesticus</i>	20	buitengebied Oost	Marcel Koen	■	⋮
2018-03-18 15:00	▲ Fazant - <i>Phasianus colchicus</i>	1 adult, gezien	buitengebied Oost	Chris T.	✓ 📷	⋮
2018-03-18 15:00	■ Ooievaar - <i>Ciconia ciconia</i>	2 adult, bezet nest, gezien en gehoord	buitengebied Oost	Chris T.	✓ 📷	⋮
2018-03-18 10:29	▲ Buizerd - <i>Buteo buteo</i>	1 overvliegend noordoost	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮
2018-03-18 10:27	▲ Kokmeeuw - <i>Chroicocephalus ridibundus</i>	53 overvliegend zuid	buitengebied Oost	Rick Meulendijks	■	⋮